

MALTA

**QORTI CIVILI
PRIM' AWLA**

**ONOR. IMHALLEF
GIANNINO CARUANA DEMAJO**

Seduta tat-12 ta' Ottubru, 2004

Citazzjoni Numru. 574/1991/1

Alfred Bianchi

Versus

Paul Galea

Din il-kawża hija dwar danni f'incident tat-triq. Iċ-ċitazzjoni tgħid illi f'incident tat-triq li ġara fit-22 t'Awissu 1989, fl-Imsida, il-konvenut għamel ħsara kbira lill-vettura ta' l-attur, li kienet *Mercedes* ġdida. L-incident seħħ bi ħtija tal-konvenut, u l-assikuratur tiegħu ħallas għat-tiswijiet fuq il-*Mercedes* ta' l-attur iżda ma ħallasx (a) għan-nuqqas tal-valur tal-vettura u (b) għall-kiri ta' vettura oħra sakemm dik ta' l-attur kienet qiegħda tisewwa. L-attur kien xtara l-*Mercedes* bilkemm sena qabel l-incident bil-prezz ta' erbatax-il elf u tliet mitt lira (Lm14,300), u bigħha bil-prezz ta' għaxart elef lira (Lm10,000), li kien l-aħjar prezz li sab fuq is-suq, u għalhekk tilef erbat elef u tliet mitt lira (Lm4,300).

Min-nefqa għall-kiri ta' vettura oħra, l-assikuratur tal-konvenut ħallas l-ogħla somma taħt il-polza, li kienet mitejn u ħamsin lira (Lm250), u l-attur baqa' ma ħax lura l-bqija, li kienet tmien mija u tmienja u sittin lira (Lm868).

L-attur għalhekk sejjah lill-konvenut biex iħallsu ħamest elef, mija u tmienja u sittin lira (Lm5,168), iżda għalxejn. L-attur għalhekk fetaħ din il-kawża u qiegħed jitlob illi l-qorti, wara li tgħid illi l-konvenut jaħti għall-inċident, tikkundannah iħallas lill-attur ħamest elef, mija u tmienja u sittin lira (Lm5,168) bħala danni kif imfisser fuq. Qiegħed jitlob ukoll l-imgħax mid-data tan-notifika u l-ispejjeż, fosthom dawk ta' mandat kawtelatorju ta' sekwestru ipprezentat flimkien maċ-ċitazzjoni u ta' ittra legali tas-6 t'Awissu 1990.

Il-konvenut ressaq l-eċċezzjoni illi hu ma għandu jagħti xejn lill-attur bħala danni.

B'dikriet tat-8 ta' Novembru 1991¹ il-qorti ħatret espert tekniku. Dan, sas-17 ta' Ġunju 2004, kien għadu ma irrelatax, u għalhekk il-qorti b'dikriet mogħti dakinhar² ħassret il-ħatra tiegħu.

Il-fatti li wasslu għal din il-kawża graw hekk:

Fl-1988 l-attur kien kiseb *Mercedes* bi tpartit mingħand terzi. Il-vettura ma kinitx għdida, għax dak li mingħandu l-attur kien kisibha bi tpartit kien importaha mill-Ġermanja xi sena qabel. Il-valur li ngħatalha għall-għanijiet tat-tpartit kien ta' erbatax-il elf u tliet mitt lira (Lm14,300).

Xehed dak li mingħandu l-attur kien kiseb il-vettura bi tpartit u dan qal illi l-prezzijiet tiegħu jkunu ogħla milli kieku l-vettura nxtrat mingħand l-aġent għax biex tixtri vettura bħalha mingħand l-aġent tkun trid tistenna ħafna aktar. Xehed ukoll rappreżentant ta' l-aġent u qal li dak li mingħandu l-attur kien kiseb il-vettura bi tpartit kien xtraha mingħand l-aġent, għalkemm mar għaliha l-Ġermanja, fl-1987 bil-prezz ta' għaxart elef u ħames mitt lira (Lm10,500).

Qabel l-inċident meritu tal-kawża tallum l-attur kellu żewġ inċidenti oħra bl-istess vettura; f'wieħed minnhom il-ħsarat kienu żgħar iżda fl-inċident l-ieħor il-ħsara kienet ta' madwar sitt mitt lira (Lm600).

---

¹ Fol. 12.

² Fol. 155.

Fit-22 t'Awissu 1989, imbagħad, kien hemm l-incident mal-konvenut. Dwar ħtija ma hemmx kontestazzjoni, tant illi l-assikuratur tal-konvenut ħallas għall-ħsarat. Sakemm saru t-tiswijiet l-attur kera vettura oħra, u, billi xi *parts* damu biex waslu u t-tiswijiet ħadu fit-tul, il-kont għall-kiri ta' vettura oħra tela' għal elf, mija u tmintax-il lira (Lm1,118). L-assikuratur ħallas mitejn u ħamsin lira (Lm250) taħt il-polza, u l-bqija, tmien mija u tmienja u sittin lira (Lm868), batihom l-attur.

Wara li l-vettura ssewwiet l-attur partatha b'valur ta' għaxart elef lira (Lm10,000).

Issa l-attur qiegħed jitlob il-ħlas ta' erbat elef u tliet mitt lira (Lm4,300), id-differenza bejn il-valur tal-vettura meta kisibha hu u l-valur meta iddispona minnha, u tmien mija u tmienja u sittin lira (Lm868), il-parti tal-prezz tal-kiri li ħallas hu.

Dwar il-bilanċ tal-ħlas għall-kiri, l-attur għandu raġun. Il-konvenut għandu jqiegħdu fl-istess pożizzjoni li kien ikun fiha li kieku l-incident ma seħħx. Tassew li ma kienx ħtija tal-konvenut li l-*parts* damu ma ġew u t-tiswijiet ħadu fit-tul, iżda ma kinitx ħtija ta' l-attur lanqas, u l-attur ma kienx ikollu jistenna, u jħallas għall-kiri, li kieku ma ħabatx miegħu l-konvenut. Ladarba l-ħtija, fl-aħħar mill-aħħar, kienet tal-konvenut, it-telf għandu jbatih il-konvenut, mhux l-attur.

Dwar in-nuqqas fil-valur tal-vettura, il-qorti, wara li qieset illi:

1. il-vettura ma kinitx ġdida meta ġara l-incident,
2. kellha incidenti oħrajn qabel dak mal-konvenut,
3. għalkemm biex kisibha l-attur ħallas għaliha valur ta' erbatax-il elf u tliet mitt lira (Lm14,300), mingħand l-aġent setgħet tinkiseb bil-prezz ta' għaxart elef u ħames mitt lira (Lm10,500), u
4. wara l-incident l-attur iddispona minnha u daħħal għaxart elef lira (Lm10,000), ma hijiex sodisfatta illi l-attur wera li tassew ġarrab xi dannu minħabba nuqqas fil-valur tal-vettura.

Għal dawn ir-raġunijiet il-qorti taqta' l-kawża u tiddisponi mit-talbiet ta' l-attur u mill-eċċezzjoni tal-konvenut billi tikkundanna lill-konvenut iħallas lill-attur tmien mija u tmienja u sittin lira (Lm868) flimkien ma' l-imgħaxijiet fuqhom minn dakinhar meta saret talba għall-ħlas b'att

Kopja Informali ta' Sentenza

ġudizzjarju. L-ispejjeż jinqasmu hekk: tliet partijiet min-
erbgħa ($\frac{3}{4}$) jħallashom l-attur u parti minn erbgħa ($\frac{1}{4}$)
jħallasha l-konvenut.

< Sentenza Finali >

-----TMIEM-----